

Solidarita pracujících

OBČASNÍK

Odborového sdružení Čech, Moravy, Slezska
členské organizace Světové odborové federace

č. 4 | listopad 2025

Pokračovatel naší práce – TIPO, nezávislého čtrnáctideníku OS ČMS, který vycházel v roce 1992 a OBČASNÍKU, který vycházel v letech 1993–2021.

„Bude-li se každý bát sám, budeme se bát všichni.“ Karel Heneš

Úvodní slovo šéfredaktora

Vážení odboráři, příznivci a přátelé, dostává se Vám do rukou poslední letošní číslo Občasníku OS ČMS. Je věnováno ozvěnám oslav 80. výročí založení Světové odborové federace (SOF, nebo, chcete-li, WFTU), prvnímu mezinárodnímu symposiu věnovanému problémům pracujících pod vlajkou Mezinárodního dělnického institutu SOF (IWI), několika významným prohlášením OS ČMS, účasti našich zástupců na pietních akcích a také zprávám a událostem z průběhu letošního roku, jež považujeme za důležité.

Na začátek příštího roku připravujeme dva významné sborníčky – nejvýznamnější proslovy čelních představitelů SOF z oslav 80. výročí založení SOF v Paříži 3. října a soubor myšlenek a pohledů na dělnické hnutí, jak ve stručnějších verzích zazněly na výše uvedeném symposiu v Aténách 7. a 8. listopadu.

Opět (zas a znovu, jako kolovrátek, ale je důležité to opakovat, dokud to většina lidí v plné výši nepochopí) zde zaznívá potřeba a význam solidarity mezi lidmi, nejen mezi pracujícími, protože „v jednotě je síla“; různé buržo-

azní politické síly a „žluté“ odbory opět ukazují, že jim na obyčejných lidech nezáleží, jak dokazuje mimo jiné článek francouzského odboráře a komunisty ke zvýšení důchodového věku v Dánsku už na 70 let (!), když nás tyto síly obětovaly ve prospěch militarismu a - když to vyjádřím tak, jak to cítím (a doufám, že nejsem sám) mamonu několika jedinců. Nevšiml jsem si, až na čestné výjimky Světové odborové federace a několika pokrokových radikálních organizací, že by někdo proti tomu vystoupil (a to doslova sedím na zprávách!). Tak trochu podivná podoba svobody a demokracie, nemyslíte?

Přes to všechno, neztrácejme naději. V jednom románu historika a spisovatele Miloše V. Kratochvíla zazněla nádherná věta: „Věřím v tebe, a až ti bude nejhůř, věř v sebe!“ Věřím ve vás všechny, kteří jste dočetli až sem, protože jste předvojem naděje na lepší svět. Je to jen otázka času. P.S. Přání k Vánocům a do nového roku za mne řeklo vánoční přání o pár stránek dál. Na shledanou v lepších časech.

S pokorou a úctou

Vladimír Sedláček, šéfredaktor

Je třeba postavit hráz neoliberalismu a válečnému šílenství

Vážení přátelé, je třeba se společně pozastavit nad zvolna končícím, pro pracující, odbory a vlastně celou naši společnost, bouřlivým rokem a zamyslet se, co nás čeká v roce 2026. Odcházející rok přinesl do života řadu výrazně protisociálních opatření, jež připravila odcházející vláda Petra Fialy. Shrňme stručně ta nejzásadnější.

Vláda, která se chlubí zkrácením inflace, nastartováním ekonomiky, prorůstovými opatřeními, za sebou však nechává výraznou sociální spoušť. Pracujícím a seniorům po ní zůstává liberálně konzervativní důchodová pseudo-reforma s výrazným prodloužením věku pro odchod do starobního důchodu. Dále rozsáhlá revize sociálního systému zkoncentrovaná do jedné sociální dávky opřené o tvrdý majetkový cenzus. Pracující, zejména zaměstnanci se budou vypořádávat s rozsáhlou novelou zákoníku práce, například prodloužením zkušební doby, věčným zkrácením výpovědní doby, zpackanou snahou narovnat dohody o provedení práce a dohody o pracovní činnosti s pracovním poměrem. Po více jak 80 letech byla umožněna dětská práce od 14 let věku. Odborové organizace zasáhlo omezené právo kolektivně vyjednávat a napříštit

vše bere vždy největší odborová organizace působící u zaměstnavatele.

Je velice smutné a zarážející, že většina odborových centrál v České republice, především sdružených v Evropské odborové konfederaci, se k těmto krokům stavěla velice smířlivě a přijímala je s loajální pokorou vůči pravicové vládě a establishmentu Evropské unie. Marginální ústupky pak vydávaly tyto Centrály za velká vítězství. Tak byla prodána nejen důchodová reforma a zákoník práce, ale i žlutými odbory vyjádřena podpora válečným státním rozpočtům České republiky let 2023, 2024, 2025 a i roku 2026, které výrazně ubírají z reálných příjmů pracujících, zaměstnaneckých benefitů a sociálního i důchodového systému. Je to tragické, protože odbory jako celek ztrácejí svůj kredit.

Vše to jsou pro dělníky, veřejné zaměstnance i ostatní pracující bolestivé ztráty. Možná si rozsah těchto ztrát a zásahů pocitově neuvědomují. Dnes ještě v tomto okamžiku necítí potřebu ochrany zákoníku práce proti propouštění, nutnost podpory růstu mezd a platů, zastání v nerovném postavení vůči zaměstnavatelům, ochranu proti insolventnosti. Bezstarostnost a přehlížení možných rizik

(pokračování na str. 2)

Je třeba postavit hráz neoliberalismu a válečnému šílenství

(dokončení ze str. 1)

je živeno euforií z výkladních skříní kapitalismu, podporou života na úvěr a lichvu a tvrdým cíleným antikomunismem, negujícím cokoliv pozitivního sociálního jako přežitek hluboké minulosti. Ostatně tak je získávána i podpora veřejnosti pro válčenou hysterii a válečné rozpočty.

Česká republika má za sebou volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu. Jsme svědky situace, kdy přes protisociální politiku odcházející pravicové vlády ve volbách nepřekročilo pětiprocentní práh žádné levicové, středové politické uskupení, tradiční levice samostatně nekandidovala. Moc od jednoho pravicového uskupení přebírá jiné pravicové uskupení, přičemž obě koaliční uskupení mají mezi sebou krajní pravici, obě slibují podporu válečným rozpočtům pro příště. Odcházející skupina pravice mobilizuje veřejnost občanskými aktivitami typu Milion chviliek a volá antikomunistická, protiruská hesla a zaštiťuje se tzv. demokratickými hodnotami. Občan, senior natož pracující člověk se naprosto vytrácí. Řekneme-li to slovníkem jak poražených, tak vítězů voleb, „není již potřeba, je rozhodnuto“.

Podstatným poznáním a poučením pro příště však je, že odbory nemají žádnou přirozenou oporu v Parlamentu. Povedou tvrdý boj o důstojnost lidí v dělnických profesích, zaměstnanců, ostatních pracujících, ale i životní úroveň svých seniorů. Na rozdíl od žlutých odborů, Evropské odborové konfederace, naše Odborové sdružení Čech, Moravy, Slezska sdružené v Světové odborové federaci musí tento boj vést i nadále zásadově, neustupovat margináliím.

Prvořadé je pro nás odmítnutí státního rozpočtu, který bude navyšovat vojenské výdaje. Válka není a nemůže být v primárním zájmu pracujících, a to ani válka na Ukrajině, na Blízkém Východě, v Subsaharské Africe či genocida v Gaze. Reálný růst mezd, platů a minimální mzdy v poměru 50 % k průměrné mzdě. Dále revize důchodové reformy, boj za snížení věku pro odchod do starobního důchodu s minimální hranicí 65 let a cílem 63 let. Revize jednotné sociální dávky a odstranění majetkového cenzu k jejímu přiznání. Zrušení dětské práce od 14 let věku. Úkolem je i dosáhnout původního rovného postavení odborových organizací při kolektivním vyjednávání.

Tento rok jsme si připomněli 80. výročí založení Světové odborové federace, která je pro nás výzvou k široké zásadové lidské solidaritě pracujících. V nadcházejícím roce 2026 si budeme připomínat 35 let od založení našeho Odborového sdružení Čech, Moravy, Slezska, spojením mezinárodní solidarity s nekompromisní obhajobou zájmů dělníků a ostatních, pracujících, seniorů, s bojem za mír proti válkám, proti neoliberalismu.

Čeká nás mnoho tvrdé společné práce. Proto je třeba s nezměrnou úctou poděkovat všem Vám, kteří jste členy našich odborů, pracujete v našich odborech, pomáháte našim odborům, a popřát všem pevné zdraví, sílu, odhodlání a šťastný nový rok.

S bratrským odborovým pozdravem **Stanislav Grospič**
předseda OS ČMS

Předseda OS ČMS Stanislav Grospič v úvodu slavnostního zasedání k 80. výročí založení Světové odborové federace, Praha, 11. října 2025

Vážení přátelé, vážené soudružky a soudruzi, drazí hosté, scházíme se dnes společně, abychom si se vši vážností opět připomněli významný rok 1945, který je bez nadsázky nejdůležitějším mezníkem v našich, ale i světových dějinách 20. století a jeden z jeho odkazů pro dnešní bouřlivou dobu.

Rozhodující událostí roku 1945 byla porážky fašismu a ukončení Druhé světové války. Pro naši zemi vítězství protihitlerovské koalice v Druhé světové válce znamenalo přímé osvobození z poroby německého nacismu s rozhodujícím podílem a zásluhou Rudé armády Sovětského svazu. V dnešní době brutálního přepisování dějin vládnoucími elitami světa i domácí scény, včetně naší pravicové vlády, zuřivého antikomunismu, vzrůstu fašismu v Evropě a války na Ukrajině je to zvláště důležité nebát se si toto připomínat.

Avšak pro světové odborové hnutí je rok 1945 rovněž velice zásadní. Vnímáme jej jako rok, ve kterém se trpké zkušenosti dělníků a rolníků v meziválečném období prvé a druhé světové války se zkorumpovanými předáky odborových svazů té doby a pod výsledkem porážky fašismu přelily do zrodu nové odborové jednoty. Rozhodnutím založit bojovnou, revoluční odborovou centrálu, jež nebude sluhou mocenských zaměstnavatelských elit a domácích vlád vyvrcholilo 3. října 1945 založením Světové odborové federace. Ano Světová odborová federace byla založena v roce 1945 jako součást protihitlerovské

koalice a jejích snah o nové poválečné uspořádání světa. Dala naději milionů pracujících v pevném zastání a odhodlaném vedení jejich spravedlivých bojů za důstojné podmínky v práci a k životu. Cesta k světové odborové jednotě nebyl snadná. Připomeňme si proto dnes několik málo okamžiků, které ji předcházely.

Blížil se konec Druhé světové války a myšlenky na sjednocení odborového hutí celého světa dostávalo zcela nový impulz a obrys. V Londýně se 6. února 1945 sešla valná hromada jíž se účastnilo 204 delegátů, kteří reprezentovali 60 milionů dělníků z 42 zemí světa. Ovšem v otázce vytvoření jednotné odborové internacionály se vytvořily záhy i vážné rozpory. Delegáti z Latinské Ameriky, SSSR, Francie, Austrálie, americké CIO a různých dalších delegací požadovali, aby byla vytvořena nová organizace a podporovali návrh Sidney Hillimana ze CIO. To bylo tehdy pod vlivem velmi silného levého křídla a zaujímal pokrokové pozice. Tím byla v rozporu se zbytkem amerického svazu AFK, který byl poměrně reakční. Britští vůdci toho využili a snažili se oživit původní reformistickou předválečnou odborovou internacionálu vytvořenou v Amsterdamu. Nakonec bylo dosaženo kompromisu vytvořením 41 přípravné komise, která svolala další valnou hromadu s cílem vytvořit SOF.

K tomu došlo pod vlivem i událostí 9. května 1945, které usnadnilo práce na vzniku nové revoluční, pokrokové odborové centrály. Ve dnech 25. září až 9. října 1945 došlo
(pokračování na str. 3)

Předseda OS ČMS Stanislav Grospič v úvodu slavnostního zasedání k 80. výročí založení Světové odborové federace, Praha, 11. října 2025

(dokončení ze str. 2)

v Paříži k založení Světové odborové federace (SOF, nebo anglicky WFTU). Vlastní rozhodnutí padlo dne 3. října 1945, kdy se valná hromada přeměnila ve sjezd. Účastnilo se jej 346 delegátů z 56 zemí světa, zastupujících 67 organizovaných dělníků. Byla zastoupena i československá čtrnáctičlenná delegace. Členem výkonného výboru SOF byl zvolen Antonín Zápotocký, tehdy již předseda ÚRO a do širšího představenstva Generální rady byli zvoleni za československou delegaci František Zupka a Evžen Erban, náhradníky Otakar Wunsch a František Jungman.

My v České republice jsme hrdí na skutečnost, že Československé odbory – Revoluční odborové hnutí – působily ve SOF od samého počátku jako velmi aktivní člen. Poskytly významnou pomoc při stěhování WFTU z jejího prvního sídla v Paříži, odkud ji francouzská vláda vypověděla v roce 1951, do Vídně a 1956 z Vídně do Prahy, která zůstala sídlem sekretariátu SOF až do roku 2006, tedy do okamžiku, kde se přestěhoval do, Athén – bez ohledu na skutečnost, že Ministerstvo vnitra Československé republiky odňalo r. 1991 SOF povolení mít sídlo na území republiky a vyvíjet zde činnost a že nové, tzv. demokratické odbory v Československu přerušily se SOF styky.

Šlo o akt čistě politický. Právě odbory sdružené v Konfederaci v tom hrají často zásadní úlohu a vytahují kartu, že právě ony generální stávkou v roce 1989 nastolily přechod k „buržoazní demokracii“. Pravdou je, že odborové hnutí v roce 1989 sehrálo úlohu páté kolony. S odstupem doby dáváme plně zapravdu těm, kteří hned od počátku říkali, že v ROH byla dlouhodobě vytvářena pátá kolona a tato skutečnost vedla v roce 1989 a následujících letech k politickým změnám. To byl zřejmý důvod politicky vyvinout snahu zkázat sídlo SOF v ČR. Obdobě se s tímto problémem potýkal i třeba Mezinárodní svaz studentstva a jiné organizace. Razilo se a razí se heslo, že odbory nesmí vyvíjet politickou činnost, pouze odborovou. Sama odborová činnost byla v devadesátých letech silně ořezána, likvidováno téměř padesát odborových práv a oprávnění a až nový zákoník práce v roce 2006 přinesl první změny k lepšímu. Dnes však se s nástupem neoliberalismu ocitáme znovu plném proudu toho to boje obhajoby odborových práv, opodstatněnosti odborů boje za práva zaměstnanců. Znovu je třeba zásadně a rozhodně volat po odborové jednotě a vzájemné solidaritě.

Když bylo v roce 1990 v naší zemi rozbito jednotné Revoluční odborové hnutí v Československu a nové svazy z velké části vstoupily do Evropské odborové konfederace, vznikl přípravný výbor a následně byla založena v roce 1991 naše odborové centrála. Ta je od svého počátku členem Světové odborové federace. Pro nás jsou to nesmírně důležité a hluboce zavazující skutečnosti. Již i proto, že příští rok nás čeká výročí 35 let vzniku našeho OS ČMS. Uvědomit si podstatu našeho odborového hnutí, potřebu společného postupu jednotlivých odborových centrál je důležité, protože trvalý boj za práva zaměstnanců, obhajoba jejich práv čelí neustále zvyšujícímu se tlaku neoliberalismu jak ze strany domácích pravicových vlád, ale u Evropské unie, Evropské centrální banky, Mezinárodního měnového fondu. Opatření končí vlády v důchodové oblasti, v pracovním právu, sociální oblasti jsou oho důkazem a lidé si ne vždy uvědomují

podstatu a dlouhodobý dosah těchto neoliberálních opatření.

Vnímáme realisticky že, dělnická třída žije a čelí mnoha tlakům v dramatickém kontextu světového vývoje. Česká republika, Střední a Východní Evropa nejsou v tomto žádnou výjimkou. Brutální protilidová politika, válka na Ukrajině, genocida v Palestině, nová kapitalistická krize před námi, přičemž se v mnoha evropských zemích využívají pravicové, neofašistické a neonacistické formace, které jsou výtvozem kapitalismu.

Přechod na válečné hospodářství je realitou i v České republice. Jde ruku v ruce s tvrdým útokem na základní pracovní, sociální práva dělníků, ostatních pracujících, sociálně ohrožených skupin obyvatel. Dnes lze říci, že vládnoucím establishmentem prosazovaná střední třída, která by měla produkovat vládnoucí elitě sloužící vrstvy, je stále více zasažena krizí a pravicovými vládními opatřeními. Pod tímto tlakem však často volí krajní pravici a neofašismus. Přitom jde o stejná témata jako kdekoliv na světě – pracovní právo, zákoník práce a jeho neustálá liberalizace, rozvolňování ochrany zaměstnanců, pseudo důchodové reformy zvyšující odchod do důchodu a snižující životní standard seniorů. Je to téměř stejné ve většině zemí Evropské unie a zřejmě i jiných částech světa.

V České republice podílem servilní domácí vlády navíc stále narůstají antipatie k válce na Ukrajině, ale i v Gaze. Odrazilo se to i těchto volbách do Poslanecké sněmovny. Své sehrává i skutečnost, že každý desátý člověk je u nás cizinec a z toho téměř přes 610 tisíc lidí z Ukrajiny. Navíc u nás začíná působit zákon nazvaný lex Ukrajina VII, který zavádí trestný čin napomáhání cizí mocnosti. V praxi jakoukoliv projev sympatie a pochybování o správné straně válečného konfliktu na Ukrajině je trestný čin. Velice podobně je to dáno s jakýmkoliv projevem solidarity s lidem Palestiny, odsouzení jeho genocidy, ze strany Izraelského státu. V České republice se projevy fašizace začínají objevovat nejen u krajní pravice, ale i u některých vládních stran a jsou politicky dány. Je to téměř stejné ve většině zemí Evropské unie a zřejmě i jiných částech světa. Napomáhá jim i politická servilita Evropské odborové konfederace a domácích žlutých odborových svazů.

Nejsme bezbranní, ale je třeba si uvědomit, že podobně jako ve všech bývalých zemích socialistického tábora i u nás je silná a mocensky podporovaná pozice žlutých odborů sdružených ponejvíce v Evropské odborové konfederaci, parazitujících na udržení sociálního smíru za všech okolností a za jakoukoliv cenu s pro kapitalistickým mocenským establishmentem. Ty brzdí jakýkoliv ostřejší odpor.

Mocenská ideologie v České republice je postavena stále více na brutálním, promyšleném antikomunistickém působení, které stále více hraničí v souvislosti s válkou na Ukrajině s hysterií. Jsou pořádány politické hony na živící i již mrtvé představitele socialistického Československa.

Rozhoupat tyto odbory k společnému postupu, radikální akci, vyrvat pracující z jejich myšlenkového dogma je velice složité, obtížné. Poprvé se to povedlo v roce 2006 u nového zákoníku práce a v roce 2012. Od té doby jsou salámovou metodou opět korumpovány drobnými ústupky. S tím se musíme jako radikální levicové odbory

(pokračování na str. 4)

Předseda OS ČMS Stanislav Grospič v úvodu slavnostního zasedání k 80. výročí založení Světové odborové federace, Praha, 11. října 2025

(dokončení ze str. 3)

neustále vypořádávat. V podstatě je to každodenní sisyfovská práce, ztížená tím, že levice v předposledních parlamentních volbách volbách ztratila, z velké části pro svoji vlastní řevnivost a rozhádanost, zastoupením v parlamentu a v těchto minulých volbách nedokázala se do parlamentu vrátit. Odbory tak další čtyři rok nebudou mít přirozeného spojence v žádné parlamentní politické straně. Bude to těžký zápas.

Vážený soudruzi, bratři, vnímáme rok 2025 v kontextu s dvěma významnými výročími, za prvé ukončení Druhé světové války a za druhé založení Světové odborové federace jako výzvu k posíle-

ní vzájemné solidarity, akční jednoty v boji za práva pracujících, za ukončení války na Ukrajině a dalších válečných konfliktů ve světě, za zastavení genocidy Palestinců a odsouzení Izraele, vyjádření solidarity s lidem Sýrie, za odstranění blokády Kuby a vyjádření solidarity se statečným lidem Kuby. Vnímáme tento rok jako výzvu k posílení naší společné akční jednoty v obraně práv pracujících proti neoliberalismu, tlaku finančního kapitálu a nadnárodních korporací, jim sloužících vlád předních imperalistických států.

Ať žije naše Světová odborová federace, ať žijí myšlenky na trvalý mír ve světě a socialismu!

Rezoluce k 80. výročí založení Světové odborové federace

Odborové sdružení Čech, Moravy, Slezska si dne 3. října s celým pokrokovým světem připomíná 80. výročí založení Světové odborové federace v historickém paláci Chaillot v Paříži.

Stalo se tak v památném roce 1945, který vnímáme jako rok porážky fašismu a ukončení II. světové války. Vnímáme jej zároveň jako rok, ve kterém se na utrpení válečných let, zkušeností zbídačování dělníků, rolníků a ostatních pracujících mas v meziválečném období první a druhé světové války, výzvy dané prvním socialistickým státem světa Sovětským svazem rodila i odborová jednotka rozhodnutím založit bojovnou, revoluční odborovou centrálu, jež nebude sluhou mocenských zaměstnavatelských elit a domácích vlád. Snaha, jež vyvrcholila 3. října 1945 založením Světové odborové federace. Ano Světová odborová federace byla založena v roce 1945, jako součást protihitlerovské koalice a jejích snah o nové poválečné uspořádání světa. Dala naději miliónům pracujících v pevném zastání a odhodlaném vedení jejich spravedlivých bojů za důstojné podmínky v práci a k životu.

Jsme hrdi na skutečnost, že československé odbory – Revoluční odborové hnutí – působily ve WFTU (u nás známé jako SOF) od samého počátku jako velmi aktivní člen. Poskytly významnou pomoc při stěhování WFTU z jejího prvního sídla v Paříži, odkud ji francouzská vláda vypověděla v roce 1951, do Vídně a 1956 z Vídně do Prahy, která zůstala sídlem sekretariátu SOF až do roku 2006, tedy do okamžiku, kde se přestěhoval do, Athén – bez ohledu na skutečnost, že Ministerstvo vnitra Československé republiky odňalo r. 1991 WFTU povolení mít sídlo na území republiky a vyvíjet zde činnost a že nové, demokratické odbory v Československu přerušily s ní styky.

Když bylo v roce 1990 rozbito jednotné Revoluční odborové hnutí v Československu a následně byla založena v roce 1991 naše odborová centrála, které je od svého počátku členem Světové odborové federace. Pro nás jsou to nesmírně důležité a hluboce zavazující skutečnosti.

Pod vlajkou Světové odborové federace dosáhli dělníci a další zástupci pracujících svých největších vítězství. SOF bránila lid a revoluci Kuby, lid Vietnamu, Laosu, Kambodže, Koreje v jejich právu jít vlastní nezávislou cestou proti kolonialismu a imperialismu. Podporovala boj proti apartheidu za svobodu a nezávislost, bojovala za dekolonizaci v Africe, Asii a na Blízkém Východě, stála a stále sto-

jí po boku syrského lidu, hrdinného palestinského lidu v jeho boji za svobodu a důstojnost.

Ústředním bodem poslání Světové odborové federace a tím i naším je neúnavná ochrana práv pracujících, která zaručuje přístup ke zdravotní péči, vzdělání, důstojné práci a sociálnímu zabezpečení pro všechny.

Dnes SOF a v ní sdružené odborové svazy a rovněž tak OS ČMS stojí v čele boje proti přechodu na válečné hospodářství, k němuž dochází i v České republice ruku v ruce s tvrdým útokem na základní pracovní a sociální práva dělníků, ostatních pracujících, sociálně ohrožených skupin obyvatel. Dnes lze říci, že vládnoucím establishmentem prosazovaná střední třída, která by měla produkovat vládnoucí elitě sloužící vrstvy, je stále více zasažena krizí a pravicovými vládními opatřeními. Pod tímto tlakem však často volí krajní pravici a neofašismus. Je to téměř stejné ve většině zemí Evropské unie a zřejmě i v jiných částech světa.

Nejsme bezbranní, ale je třeba si uvědomit, že podobně jako ve všech bývalých zemích socialistického tábora i u nás je silná a mocensky podporovaná pozice odborů sdružených v jiných centrálech, ponejvíce v Evropské odborové konfederaci, jejichž vedení často parazituje na udržení sociálního smíru za všech okolností a za jakoukoliv cenu s vládnoucím kapitalistickým mocenským establishmentem. Ty brzdí jakýkoliv ostřejší odpor. Vyzýváme je proto k jednotnému společnému postupu v boji za lepší život pracujících, všech lidí a mír ve světě.

Vnímáme rok 2025 v kontextu s dvěma významnými výročími, ukončením II. světové války a založením Světové odborové federace jako výzvu k posílení vzájemné solidarity, akční jednoty v boji za práva pracujících, za ukončení války na Ukrajině, za zastavení genocidy Palestinců a odsouzení Izraele, za odstranění blokády Kuby.

Vnímáme rok 2025 a nadcházející léta jako posílení vzájemné solidarity za odstranění opatření protilidových pravicových opatření vůči pracujícím a seniorům v České republice.

Náš boj trvá!

Ať žije naše Světová odborová federace, ať žijí myšlenky na trvalý mír ve světě a socialismu!

Ústřední zastupitelstvo OSČMS

Slavnostní zasedání OS ČMS k 80. výročí založení Světové odborové federace (SOF)

proběhlo v Praze 11. října 2025 za účasti delegátů členských organizací OS ČMS a pozvaných hostů z ČR i ze zahraničí. Přítomni byli tajemník Rakouského levého bloku a člen sekretariátu Evropského střediska SOF Oliver Jonischkeit, velvyslankyně Kubánské republiky v ČR J.E. Saylin Martinez Tarrio a konzulka Kubánské republiky Vanesa Ortega s tlumočnicí Evou Máňkovou, místopředseda KSČM Milan Krajča, zástupce ÚV KSČ Jiří Svoboda, 1. místopředseda KSČM a čestný předseda OS ČMS Petr Šimůnek, čestný předseda OS ČMS Doc.Dr. Jaroslav Štrait, CSc, předsedkyně Rady seniorů ČR Ing. Lenka Desatová, čestný předseda Rady seniorů ČR Dr. Zdeněk Pernes, místopředsedkyně Levicového klubu žen Alena Grospičová a předseda ZO OSŽ Mgr. Libor Šimůnek.

Shromáždění, řízené členem Ústředního zastupitelstva a předsedy ZO OS ČMS Plzeň Antonínem Krausem, jednomyslně přijalo Rezoluci OS ČMS k 80. výročí (plný text je uveden samostatně, stejně jako úvodní projev předsedy OS ČMS JUDr. Stanislava Grospiče). Ke příležitosti zasedání vydala centrála OS ČMS zvláštní vydání občasníku „Solidarita pracujících“, věnovaný historii SOF, a český

Fotografie ze slavnostního zasedání k 80. výročí založení SOF. Na 1847 zleva: Stanislav Grospič, Lenka Desatová, Milan Krajča, Petr Šimůnek, Vladimír Sedláček, Oliver Jonischkeit, Antonín Kraus, Libor Šimůnek, Jaroslav Štrait, J.E. Saylin Martinez Tarrio a Eva Máňková.

Autor fotografií Jaroslav Houha

překlad brožurky centrály SOF „80 let živoucí historie“. Vyslovuji prostřednictvím Občasníku poděkování za účast, za věcnou a přínosnou diskusi, za aktivní přístup k odborové činnosti. Také tímto děkuji Pavlovi Borovičkovi, který obstaral skvělým způsobem kulturní vložku, když zazpíval staré české písničky a zahrál na akordeon, a Jaroslavu Houhovi za fotodokumentaci.

Na základě brilantního zápisu ze zasedání
Vladimír Sedláček

Informace ze sympozia

Hlavní charakteristiky dělnické třídy v dnešní době

Athény 7.–8. listopadu 2025

Mezinárodní dělnický institut (International Workers Institute; IWI) při centrále Světové odborové federace uspořádal ve dnech 7. a 8. 11. 2025 v Athénách symposium na téma „Hlavní charakteristiky dělnické třídy v dnešní době“.

Symposium se konalo s mezinárodní účastí zástupců odborových svazů z 20 zemí celého světa. Příkladně zde byli účastníci zástupci jak členských tak spolupracujících svazů SOF, např. Kypru, Řecka, Itálie, Španělska, Francie, Česka, Rumunska, Německa, Turecka, Indie, Vietnamu, Palestiny, frankofonní i anglofonní Afriky, Kolumbie, Chile a dalších. Za OS ČMS se sympozia na pozvání zúčastnili Stanislav Grospič a Vladimír Sedláček.

Jednání se uskutečnilo v zasedacích prostorách střediska Mezinárodního svazu penzistů a důchodců. Téma bylo uvedeno ředitelem Mezinárodního dělnického institutu George Mavrikosem a dále vystoupil generální tajemník SOF Pambis Kyritsis. V obou vystoupeních zazněla potřeba podpory práce Mezinárodního dělnického institutu, který dosud uspořádal 16 on-line panelových diskuzí na různá aktuální témata odborové práce a do kterých se zapojilo přímo, nebo jako posluchači, celkem 9 tisíc posluchačů.

Hlavním tématem bylo současné postavení dělnické třídy a i ostatních pracujících ve světě a jednotlivých

WI – předsednictvo symposia Institutu: pod obrazovkou (v černém saku) generální tajemník SOF Pambis Kyritsis, po jeho levici předseda Mezinárodního odborového svazu penzistů a důchodců Dimos Koumpouris, a šéf institutu, bývalý generální tajemník George Mavrikos, čestný předseda SOF; druhý zprava šéf EUROF (Evropského střediska SOF) Pierpaolo Leonardi.

zemích. Postavení dělnické třídy v dnešní době je komplexní téma, které se jevově zásadně proměnilo oproti 19. a 20. století, avšak absolutní a relativní přisvojování si nadhodnoty kapitalisty na úkor dělníků se nezměnilo. Jde o základním koncept marxistické ekonomické teorie a kri-

(pokračování na str. 6)

Hlavní charakteristiky dělnické třídy v dnešní době

(dokončení ze str. 5)

tiky kapitalismu. Jde také i v dnešní době 21. století o ústřední argument, proč je kapitalistický systém vnímán jako neodmyslitelně vykořisťovatelský.

Jednotlivá vystoupení se zabývala jak rovinou teoretickou, tak praktickými poznatky z jednotlivých zemí. Z diskuze a vystoupení vyplynulo rozdílné pocitové chápání svého postavení u dělníků v bývalých evropských socialistických státech oproti jiným zemím. Rovněž vyplynuly i rozdíly v odborové organizovanosti a akceschopnosti odborů mezi těmito zeměmi. Bylo konstatováno, že dělnická třída je dnes vystavena obrovskému tlaku neoliberalismu míchajícího se s konzervativními přístupy, imperialismu, které jsou celkově poznamenány výraznou krizí buržoazního imperialismu. Tento tlak se zvyšuje růstem nákladů na zbrojení a přípravy válečných konfliktů a jejich financováním.

Byl učiněn závěr, že význam dělnické třídy nemizí, neklesá a je třeba, aby odbory věnovaly velkou pozornost a aktivitu této společenské třídě v jejím uvědomění si a obraně proti projevům neoliberalismu a vykořisťování.

Účastníci se shodli na přínosu sympozia k dalšímu vývoji dělnického hnutí v rovině teorie i praxe v podobě věcných konkrétních informací. Institut se do budoucna zavázal ke každoročnímu pořádání.

Je to tady! 70 let!

Dánsko se stává první zemí EU, která překračuje hranici: důchod až v 70 letech! Dánsko otevřelo cestu! A dělá to, jak jsme varovali, ve jménu hodnot této nešťastné Evropské unie, která nás chce nechat pracovat až do smrti. Skandál! A tomuto hanebnému opatření tleská Macron, který rozhodnutí dánské vlády stanovit důchod od 70 let k financování války rád dává za příklad.

Je třeba připomenout, že důchody jsou v hledáčku evropské drtičky už dlouho. Při evropském summitu v Barceloně 22. března 2002 Chirac, Jospin, Schroeder a Blair podepsali s jedním perem posunutí hranice pro důchod o 5 let.

Ano, pracovat, až do hrobu! Takový je jejich směr civilizace zdůrazněný v preambuli Lisabonské smlouvy: kopie je součástí Ústavní smlouvy, proti které se 29. května 2005 vyslovilo 55% francouzských občanů. Hlasování, které Sarkozy, Hollande a jejich zástupci v parlamentu nerespektovali, když umožnili ratifikaci Smlouvy v Národním shromáždění. Institucionální převrat! A tato individua se odvažují vyslovovat slovo demokracie.

70 let! To je v duchu prohlášení německého „socialisty“ Sigmara Gabriela, prezidenta německé průmyslové federace Siegfrieda Russwurma, a prezidenta metalurgické federace Stefana Wolfa, kteří žádají posunutí důchodového věku na 70 let. Je to urážka dělnické třídy. Tito lidé, tito politikové hlásají, že odchod do důchodu má být v souladu s věkem dožití. Tedy důchod v 80 letech pro muže a 85 let pro ženy. Ale kam až zajde fantazírování těch, kteří nikdy nevzkročili do žádné továrny?

Ano, to svinstvo - práce do 70 let - je už dávno na stolech Evropské komise. Ostatně důchod v 67 letech propagoval v Německu v roce 2005 už „socialista“ Schroeder v rámci opatření Hartz IV, ke kterému blahopřála Evropská komise slovy, že toto opatření jde ve správném evropském směru. Už tehdy němečtí politikové říkali „die Gespräche

Pomník – kladení věnce u památníku zemřelých členů SOF v Aténách

George Mavrikos a Dimos Koumpouris

Ze sympozia bude vydán sborník s příspěvky a vystoupeními, který bude k dispozici široké odborové veřejnosti všem svazům. Tištěná i internetová verze vyjdou v jednacích jazycích, překlad do češtiny zajistí OS ČMS začátkem roku 2026.

**Stanislav Grospič
Vladimír Sedláček**

der Renten mit 70 dürfen kein Tabu mehr sein“ (diskuse o důchodu v 70ti letech už nesmí být tabu). To je hanba!

Válečná ekonomika: „Dánsko rozhodlo posunout na 70 let věk pro odchod do důchodu, aby bylo na financování války“ říká Patrick Martin (@Patrick Martin 1) prezident Hnutí francouzských podniků MEDEF. Ano, podle Macrona: důchod v sedmdesáti letech k financování válečného úsilí. Válka na Ukrajině vyprovokovaná USA a Evropskou unií (viz Frontalier č.1/2025, str. 16-18)

Ano, je třeba hrábnout do sociálních výdajů, provést strukturální reformy v oblasti zdravotního pojištění, péče, důchodů... aby bylo na válku. Nový německý kancléř Friedrich Merz jde příkladem: žádá od vedení odborů, aby „přesvědčilo“ pracující, aby dobrovolně chtěli „zůstat ekonomicky aktivní i nad 67 let“... To všechno, aby armáda dostala „tolik finančních prostředků“ kolik potřebuje, aby se stala nejsilnější konvenční armádou v Evropě. Jak řekl ministr obrany Boris Pistorius, „je třeba vrátit německé armádě schopnost vést válku“ tváří v tvář ruské hrozbě. To je totální hysterie! To je nové tažení na Východ, operace Barbarossa z června 1941! Ano, zničit naše sociální zabezpečení, naše veřejné služby.... Aby bylo na válku. Tak to ostatně žádal 13. ledna v Evropském parlamentu také generální tajemník NATO Mark Rute: „je třeba převést peníze ze sociálního zabezpečení na obranu“. Naše vlády se zbláznily!

Je na čase, aby odboráři i jednotlivé svazy donutily vedení poevropštěných francouzských a německých odborů, aby se probudily a vyhlásily generální mobilizaci proti veškeré válečnické politice, která se teď chystá **za cenu posunutí důchodového věku na 70 let.**

Ted' je třeba okamžitě jednat! Skončujeme s touto nešťastnou EU, která přináší jen bídu a válku!

Arsene Schmitt, bulletin central du Pôles de Renaissance Communiste en France (překlad HB)

Jsme solidární s pracujícími Francie

Odborové sdružení Čech, Moravy, Slezska (OS ČMS), členská organizace Světové odborové federace vyjadřuje solidaritu a podporu francouzským pracujícím v jejich generální stávce 18. 09. 2025 a následujících akcích proti úsporným asociálním opatřením požadovaným odstoupivší vládou Francie.

Pracující České republiky mají bohatí zkušenosti s restriktivními balíčky české vlády mířící na sociální a ekonomické postavení zaměstnanců a ostatních pracujících, včetně seniorů, v České republice. Proto stojíme pevně za vašimi požadavky ve věcech mezd, důchodů, pracovního práva a sociálním opatřením.

Váš boj je i bojem naším. Vytrvejte, ať žije vaše generální stávka! **Odborové sdružení Čech, Moravy, Slezska**

Jsme solidární s požadavky školských odborů

Odborové sdružení Čech, Moravy, Slezska je solidární se školskými odbory v jejich požadavcích, aby vláda urychleně převedla krajským samosprávám 3,7 miliardy Kč na dofinancování regionálního školství pro měsíce listopad a prosinec 2025 a školy nebyly nuceny krátit své výdaje o 10 %.

Chybějící prostředky ve státním rozpočtu na období od září do konce roku 2026 mohou dostat regionální školství a nepedagogické pracovníky do složité situace, kdy by školy mohly být nuceny krátit své výdaje až o 10 %.

Tím, že končící vláda rozhodla o převedení financování nepedagogických pracovníků regionálního školství na krajské samosprávy a poté tento krok odložila, na období od 1. 1. 2026, nedošlo však zpětně již k navýšení státního rozpočtu.

Podporujeme tedy oprávněné požadavky školských odborů na dofinancování regionálního školství a vyhlášení stávkové pohotovosti jako nezbytný krok výstrahy odcházející vládě. **Odborové sdružení Čech, Moravy, Slezska**

Nezapomínáme...

S úctou jsme si 10. listopadu připomněli památku tragické smrti komunistického politika, odborového předáka a novináře národního hrdiny Jana Švermy (23. března 1901 Mnichovo Hradiště – 10. listopadu 1944 Chabenec).

Jan Šverma se vedle své politické a novinářské činnosti angažoval také v odborové práci. V roce 1929 se stal vedoucím odborového oddělení ÚV KSČ. Na začátku třicátých let se pak věnoval především právě záležitostem odborů. V květnu 1929 byl zvolen za člena kolektivního vedení Ústředny průmyslových svazů. V srpnu 1930 stál v čele československé delegace na V. kongresu Rudé odborové internacionály v Moskvě, kde byl zvolen do výkonného výboru této organizace. O rok později přednesl hlavní referát na IV. sjezdu Rudých odborů. V průběhu SNP, kterého se po svém příletu 28. 9. 1944 na povstalecké Slovensko aktivně účastnil. Dne 15. října 1944 se v Podbrezové uskutečnila Konference závodních výborů a důvěrnických sborů, kde Jan Šverma aktivně vystoupil. Jeho slova o nutnosti vytvoření jednotné odborové organizace a potřebě spravedlivého řešení národnostní otázky po válce se setkala s velmi kladným přijetím. Dle pamětníků byl ze všech řečníků právě Švermův projev odměněn největším potleskem přítomných. Tento odkaz byl v roce 1990 v Československé republice zapomenut a těžce vybojovaná odborová jednota rozbita. Krátce na to tragicky zahynul v Nízkých Tatrách na vysílení během patnáctihodinového pochodu ve sněhové bouři na hoře Chabenec. Byl jediným poslancem prvorepublikového Národního shromáždění, který v 2. světové válce položil život za svobodu Československa.

OS ČMS

STOP genocidě v Gaze!

OS ČMS s hořkostí vnímá, jak Palestinské město Gaza je vystaveno další vlně přímých vojenských útoků státu Izrael a genocidě jeho obyvatel. Jen v úterý 16. 09. 2025 bylo nuceno uprchnout z jednoho milionu obyvatel tohoto města 370 tisíc jeho obyvatel. Zločiny páchané státem Izrael a jeho armádou na obyvatelích Gazy jsou děsivé. Město bylo téměř srovnáno se zemí, jsou vyhlazeny celé rodiny, pod troskami budov v suti se nachází ležící těla dětí. Válka v Gaze si vyžádala již přes šedesát tisíc obětí, 83% těchto obětí jsou civilisté nemající s touto válkou nic společného. Utrpení Palestinců v Gaze je nezměrné.

Odborové sdružení Čech, Moravy, Slezska tvrdě odsuzuje genocidu prováděnou Izraelem v pásnu i samotném městě Gaza. Odsuzujeme prohlášení předsedy vlády státu Izrael Benjaminu Netanjahu, kterými se vyjádřil, že pa-

lestinský stát nikdy nevznikne. Odsuzujeme dvojaký přístup USA, EU a NATO, který je líceměrný a podporující stát Izrael v jeho genocidě vůči Palestincům. Odsuzujeme falešný a vysoce přezíravý přístup Ministerstva zahraničí a celé vlády České republiky obhajující politiku státu Izrael.

Stojíme na straně lidu Palestiny a vyjadřujeme mu svou solidaritu, vyjadřujeme solidaritu partnerským odborovým organizacím. Stojíme na straně práva na sebeurčení, stojíme na straně rezolucí OSN. Válka, kterou rozpoutal Izrael po útoku Hamásu je tragédií jak pro lid Palestiny, tak pro lid Izraele. Genocida a válka v Pásmu Gazy musí být ukončena. Vyzýváme pracující a odborové svazy v České republice, aby se aktivně zapojily do odsouzení genocidy v Gaze.

Odborové sdružení Čech, Moravy, Slezska

Superdávka není tak ideální jak tvrdila vláda

Žádosti o superdávku začal Úřad práce přijímat 1. října 2025. Od října tak mohou lidé žádat o sociální superdávku, která tak postupně nahradí příspěvek a doplatek na bydlení, příspěvek na živobytí a přídavky na děti. Těsně před jejím zavedením však ministerstvo práce a sociálních věcí změnilo výši tabulkových částek, zvaných normativy, podle kterých se dávka na bydlení počítá. Ministerstvo práce snížilo tabulkové částky, podle kterých se dávka na bydlení nízkopříjmovým domácnostem počítá. Nazývají se normativní náklady a každoročně je určuje vláda jako přiměřené výdaje na bydlení v daném místě. Liší se podle počtu osob v domácnosti a velikosti obce.

Expert, nevládní organizace pomáhající lidem, ale i OS ČMS varují, že to řadu příjemců poškodí. Tento krok v realu může znamenat až o několik tisíc méně na bydlení. Například Mikoláš Opletal z Platformy pro sociální bydlení říká, že „u řady nízkopříjmových domácností se dostáváme na ztrátu klidně pět tisíc korun měsíčně,“.

Není to však zdaleka jediný problém. Nejhuře zasažení budou zcela zřejmě lidé žijící v komerčním nájmu nebo v energeticky ne hospodárném bydlení. Nová dávka je nevnímá jako zranitelné, přestože jim příjmy zdaleka nestačí na rostoucí náklady. Problém bude třeba i u seniorů žijí sami nebo třeba ve vlastním bydlení, ale nemají dobře zateplený dům. Příliš nízko je podle něj nastavený i Takzvaný energetický paušál je nastaven v super dávce velice nízko. Energetickým paušálem se rozumí úředně daná částka, která se bude používat místo skutečných nákladů na elektřinu, plyn, tuhá paliva či dálkové vytápění a teplou vodu. U nízkopříjmových domácností se místo paušálu zohledňují skutečné náklady na energie, i tam ale bude strop.

Lze říci, že se zavedením nové superdávky dojde obecně k poklesu podpory u domácností bez příjmů či s extrémně nízkými příjmy žijících v předraženém bydlení. Případně u příjemců dávek s vyššími příjmy. Lze tedy říci, že nově zavedená superdávka sociální podpory nebude lidi motivovat, ale naopak bude rozšiřovat skupinu lidí pod hranicí chudoby. Pro porovnání uvádíme převzaté tabulky ze sbírku zákonů a od MPSV, které mohou pomoci v orientaci u nové super dávky.

OSČMS

Z čeho bude vycházet superdávka - Nová výše vládou stanovených průměrných nákladů na bydlení

Běžní příjemci dávky

Domácnost podle počtu členů	Obec do 69 999 obyvatel	Obec s alespoň 70 000 obyvateli	Praha a Brno
Jednočlenná	6 000 Kč	7 489 Kč	10 500 Kč
Dvoučlenná	7 500 Kč	8 700 Kč	12 500 Kč
Tříčlenná	8 453 Kč	9 745 Kč	14 000 Kč
Čtyřčlenná	9 000 Kč	9 892 Kč	15 000 Kč
Pěti- nebo vícečlenná	9 000 Kč	9 406 Kč	14 500 Kč

Zranitelné osoby

Jednočlenná	8 140 Kč	9 755 Kč	13 500 Kč
Dvoučlenná	9 961 Kč	11 011 Kč	15 000 Kč
Tříčlenná	10 813 Kč	12 369 Kč	17 000 Kč
Čtyřčlenná	11 500 Kč	12 576 Kč	18 100 Kč
Pěti nebo vícečlenná	11 900 Kč	12 000 Kč	18 500 Kč

Zdroj: Sbíрка zákonů

Z čeho vycházely nynější dávky - Dosavadní výše vládou stanovených průměrných nákladů na bydlení

Nájemní a podnájemní bydlení

Počet lidí v domácnosti	Praha a Brno	města od 70 tisíc obyvatel	města do 69 999 obyvatel
Jedna nebo dvě	17 298 korun	14 680 korun	14 204 korun
Tři	19 865 korun	16 441 korun	15 819 korun
Čtyři a více	23 984 korun	19 855 korun	19 105 korun

Vlastní a družstevní bydlení

Počet lidí v domácnosti	částka
Jedna nebo dvě	9 236 korun
Tři	11 540 korun
Čtyři a více	14 029 korun

Zdroj: MPSV

PF 2026

**Krásné vánoční svátky plné pohody a radosti,
hodně zdraví a štěstí v novém roce**

přeje

Odborové sdružení Čech, Moravy a Slezska

SOLIDARITA PRACUJÍCÍCH – Občasník OS ČMS, vychází čtvrtletně. | Vydává OS ČMS – Politických vězňů 9, Praha 1, oscms@post.cz jen pro potřebu členů a sympatizujících. | www.oscms.cz | Náklad 200 výtisků. | Povoleno Ministerstvem kultury ČR pod r. č. MK ČR E 12339. | Odpovědný redaktor Vladimír Sedláček; vladse21@gmail.com; 724 202 990, 110 00 Praha 1, Politických vězňů 9. | Ne všechny zveřejněné materiály jsou stanoviskem redakce. Nevyžádané rukopisy a fotografie se nevracejí. | Distribuce vnitřní cestou. | NEPRODEJNÉ.